אלמא מתנות דכהן **לא מזבני אינשי.** פירוש לא מזדני כמו לא זבני היכי דכשלקח ממנו במשקל מנכה לו משום דכשמחר ליה מכור לי ליטרא בשר לא רצה לקנות מתנות ס"ל מתני' שייר מצל מוכר הוי כלוקח הימנו במשקל ולא זבין מתנה דכהן מצל בשלא שייר כלום לא שייך לומר לא זבין שהרי קנה הכל ומיהו הא דקתמר ס"ל מוכר מתנה דכהן לא זבני לך לא מ"ש:

הדרן עלך ראשית הגז

שילוח הקן. לבד מראשית הגז. וה"ה לבד ממתנות ומצל מיניהו נקט:

כל היכא דתנן בחולין ובמוקדשין לצורך בו'. תימה כיון (ע) דאין חילוק בין חולין ומוקדשים אלא בגיד הנשה ובאותו ואת בנו מ"כ הכי נמי הוה מצי למימר מיפכא אלא לצורך לבד מאותו ואת בנו וי"ל דכיון דאדום הוא באותו שהוא אלא לצורך כדאמרינן וחזיל ולאו מי אוקימנא כו' ניחא טפי לומר לבד מאותו דבר שהייתי סבור שהוא לצורך והוא אלא לצורך: **מאי** טעמא **אוקימנא לאו** משום דקשיא **לן** בו'. דהא דאמעמידן דולדות קדשים כמעי אמן או בהויתן הן קדושין הוה מצי לאמעמידן בעלמא אלא גיד הנשה אלא מיידי דתנא לצורך תנא נמי אלא לצורך ומ"מ מוקמינן לה בולדות קדשים כיון דאמעמידן לאדום קאמר: **יצא** זה שאין **אתה** מצווה **לשלחו אלא להביאו** לידי גזבר. ס"ה דטעמא משום דלא אמרה תורה אלא לתקנה וקשה מדא לישנא לן משמע הכי ועוד דמסיק ומוקי לה בלא נגמר דינו וי"ל הכי נמי דמקשה ומוקי לכ"ע ולא פליגי בסמוך אלא בקדשי בדק הבית ולהכי לן מצי ממעט מתקה לך ומיהו לשון להביאו לידי גזבר אין מיושב כל כך דגזבר לן שייך אלא בקדשי בדק הבית: כיון

שיטה מקובצת

ע) חד אמר כל היכא דתנן בארץ ובחו"ל. נ"ב עי' תוס' בכורות דף נג ע"א:

אלמא מתנות דכהן לא מזבני אינשי הכא נמי מתנות דכהן לא מזבין אינש הלכך שייר המוכר מוכר חייב דאמר ליה לוקח חייב מתנה דכהן גבך היא לא שייר לוקח חייב דאמר ליה מוכר מתנה דכהן לא זבני לך:

הדרן עלך ראשית הגז

שילוח הקן נוהג בארץ ובחו"ל בפני הבית ושלא בפני הבית

א בחולין אבל לא במוקדשין חומר בכסוי הדם משילוח הקן ע) שכסוי הדם נוהג בחיה ובעוף במזומן ובשאין מזומן ושילוח הקן אינו נוהג אלא בעוף ואינו נוהג ב אלא בשאינו מזומן איזהו שאינו מזומן כגון ג) אווזין ותרנגולים שקננו בפרדס אבל אם קננו בבית וכן יוני הרדסיאות פטור משילוח ג עוף טמא פטור מלשלח ד עוף טמא רובץ על ביצי עוף טהור וטהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור מלשלח קורא זכר רבי אליעזר מחייב ה וחכמים פוטרין: **גמ'** רבי אבין ור' מיישא ע) חד אמר כל היכא דתנן בארץ ובחו"ל שלא לצורך לבד מראשית הגז לאפוקי מדר' אלעאי דאמר ו) ראשית הגז אינו נוהג אלא בארץ וחד אמר כל היכא דתנן בפני הבית ושלא בפני הבית שלא לצורך לבד מאותו ואת בנו סלקא דעתך אמינא הואיל ובענינא דקדשים כתיב בזמן דאיכא קדשים ננהוג בזמן דליכא קדשים לא ננהוג קמ"ל ותרוייהו אמרי כל היכא דתנן בחולין ובמוקדשים לצורך לבד מגיד הנשה ז) פשיטא משום דאיקדש פקע ליה איסור גיד הנשה מיניה ולאו אוקימנא בולדות קדשים ח) ומאי טעמא אוקימנא לאו משום דקשיא לן לא ליתני מעיקרא נמי לא תקשי לך איידי דתנא לצורך תנא נמי שלא לצורך: בחולין אבל לא במוקדשים: אמאי לא דאמר קרא ט שלח תשלח את האם במי שאתה מצווה לשלחו יצא זה שאי אתה מצווה לשלחו אלא להביאו לידי גזבר אמר רבינא י הלכך עוף טהור שהרג את הנפש פטור משלוח מ"ט דאמר קרא שלח תשלח את האם במי שאתה מצווה לשלחו יצא זה שאי אתה מצווה לשלחו אלא להביאו לב"ד היכי דמי יא אי דגמר דיניה

מרחשים הגז [שם] והא דנקט לחשים הגז משום דעלה ג"כ אלעאי בהדיא כדאמר לעיל [שם] רבי אלעאי אומר לחשים הגז אינו נוהג אלא בארץ: **וכל**ע) **היכא דתני בחולין ובמוקדשין.** דהיינו גיד הנשה ואותו ואת בנו מי לאו דאמעמידן לעיל הוה ממינא דאינו נוהג אלא במוקדשין דנוהג הוא בחולין כדאמר התם ושורף) הילכך אמעמידן להא בקדשים כתיב) וכ"ש הכי דתנן מצל לן אמעמידן לצורך הוא אמעמידן חילוק: **בר מגיד הנשה.** דאלא לצורך תנייה דנוהג הוא דפשיטא לן דמשום לתקדשיה לן לפקע ליסור גיד הנשה מיניה: **ונלו מי חוקימנא ליה.** בפרק גיד הנשה (לעיל דף פט:): **בולדות קדשים.** דאתא לאמעמידן דחייב משום גיד ומוקדשין דכיון דאיסור מוקדשין קדיש כדאמרינן התם שיגידת הולד קודמת לגידין אינטריך לאמעמידן דאתי איסור גיד וחייל עלייהו: **ומצני מ"ט.** דומקת לחוקמה דהכי דאמרינן כי מקשת משום דהיה קשיא לך למאי הלכתא תנינהו והשתא אתו רבי חנין ורבי מייאשא להכי) למימר לן תדחק לחוקמה דהכי דמעיקרא כי מקשת התם פשיטא לאו קושיא היא דהא ליכא טובא דמתני שלא לצורך ואידי דתנינהו כל חדא וחדא בחדא לצורך תנא נמי הכי בחידך שלא לצורך וה"ה למוקדשין אידי דתנייה בכולהו לצורך תנייה נמי הכי שלא לצורך וכן בפני הבית משום הותו ואת בנו תנייה בכולהו וכן חו"ל משום רחשים הגז: פ) **שהרג את הנפש.** ואח"כ מרד ונמלט נקט: **פטור מלשלח.** הואיל וכר קטלא הוא והכי דרשת ליה דקא בעי למיכתב שלא לשלחו אלא להביאו לידי גזבר ואח"כ מרד ונמלט ואין לחוש שמא ישלחנו אחר ויהרגנו:

מסורת הש"ס

(ע) [עי' תוס' נקמן קלט: ד"ה שכסוי הדם], ב) [נקמן קלט:], ג) [לעיל קלו.:], ד) [לעיל פט:], ה) ע"ש מאי טעמא רש"י], ו) [נקמן קח.], ז) [מכלן על סוף הפרק שייך עוד לעי"פ], ח) [היש והכא היא כדרבא. רש"ל], ט) [נקמן קלט:], י) [דברים כב], כ) ע"ל טהור. ר"מ], ל) [לעיל פג.], מ) [לעיל עח.], נ) [לעיל פט:], ס) [לעיל קל.], ע) [לעיל קלה.], פ) [ע"ל כג], צ) [ויקרא כב], ק) [ע"ל שוכ], ר) בס"ק ליתא], ש) עיין רש"ל, ת) בפי הקומוסם שלפנינו אינו ושי רש"ל ורש"י], א) [מעילה יג:],

תורה אור השלם

1. שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תְּשַׁלַּח לָךְ לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהַאֲרַכְתָּ יָמִים: דברים כב ז

הגהות הב"ח

(ע) תוס' ד"ה כל היכא וכו' תימה כיון דהא דמין חילוק בין חולין ומוקדשים אינו אלא:

מוסף רש"י

משום דאיקדש פקע ליה איסור. איסור גיד הנשה בבהמה משעה שנאסרה לבעלים (לעיל פט:).